

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Angol kölcsön Romániának.

Bucurestiből jelentik: Az Univerzális értesítése szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter jelenleg Párisban tartózkodik. Oromulu, a Banca National kormányzója pedig Londonban tárgyal a Zaharoff pénzcsoporttal a CFR. átengedése, illetve kihasználása ügyében. A konzorcium hajlandó Romániának 30 millió font kölcsönt folyósítani a CFR. megváltása fejében.

A kisantant és Oroszország

Bucurestiből jelentik: A Neue Freie Presse azt a szenzációs hírt közli, hogy Csicserin megegyezést óhajt létesíteni Szovjetország és a kisantant között. E célból indítványozni fogja, hogy az érdekelt államok legközelebb konferenciára üljenek össze.

Az Averescu-párt kormánytávozását jósol.

Bucurestiből jelentik: Az Averescu párt tegnap Jasyban négyülést tartott. Petrovici volt munkügyi miniszter közölte a gyűlés résztvevőivel, hogy Bratianu miniszterelnök biztosította a pártot afelől, hogy a liberális kormány legkésőbb december elején átadja helyét.

A háborús felelősség.

Berlinből táviratozzák: A Wolff távirati iroda jelenti, hogy a kormány azt a szándékát, hogy a háborúért való felelősség kérdéséről szóló nyilatkozatát a külhatalmakkal közölje, eddig nem vihette keresztül technikai és diplomáciai okok miatt. Az utóbbi napokban azonban a kormány főképpen gazdasági körökből annyi jótanácsot és óhajtást hallott a jegyzék elküldésének időpontját illetően, hogy a jövő héten minisztertanács lesz, amely csak a jegyzék formáját és az elküldés idejét vitatja meg.

Tűz a bucuresti egyetemen.

Bucurestiből jelentik: Tegnap délután az egyetem palotájában tűz ütött ki, amely a belső berendezés egy részét elpusztította. Főváros összes tűzoltósága megjelent a tűznél, amelyet félórás munkával sikerült lokalizálni. A helyszínen Bratianu miniszterelnök, Angelescu közoktatásügyi miniszter, Franasovici belügyi államtitkár, Voinescu Romulus sziguranca vezérigazgató és Angelescu tábornok, szárnysegéd is megjelentek. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz egy munkásnak az egyetem palotájának padlásán levő lakásán keletkezett. A tűz kétmillió lej.

Egyenlenségek a genfi konferencián.

Ellentétek támadtak a döntőbíró és a leszerelés kérdésében. — Apponyi Albert gróf nagy beszéde az általános lefegyverzésről.

(Genf, szeptember 9.) Magyarország delegátusa Apponyi Albert gróf, a Népszövetség mai plenáris ülésén nagy beszédet mondott. Beszédében kifejtette, hogy Magyarországot a trianoni békeszerződés következtében milyen veszteségek érték. Hangsúlyozta, hogy a szerződés Magyarországnak egyoldalúan leszerelést parancsolt. Minthogy azonban a békeszerződés kötésekor ígéretet tettek, hogy az általános leszerelést is keresztülviszik, türelmetlen állapotnak tartja, hogy addig, amíg Magyarország a békeszerződésnek megfelelt és leszerelt, más államok állig fel vannak fegyverkezve. Beszéde végén üdvözölte Macdonald és Herriot javaslatát.

Bethlen István magyar miniszterelnök, aki nem tartozik hivatalosan a magyar delegációhoz, szerdán vagy csütörtökön felszólal, s beszédét mond Magyarország pénzügyi újjáépítésének problémájáról. Báró Korányi Frigyes is felszólal a magyar kölcsönügy kérdésében, Tanczos Gábor pedig a harmadik bizottságban be fogja igazolni, hogy Magyarország teljesen leszerelt.

Bethlen miniszterelnök egy interjúban jelentette ma ki, hogy azért ment Genfibe, mert szükségesnek tartotta a most kormányra került államférfiakkal való tanácskozást. Így Herriot és Macdonald miniszterelnökökkel tényleg hosszabb megbeszélést is folytatott. Mindketten biztosították Magyarországot legmelegebb rokonszenvűkről. A népszövetség ebben az ülészakában különben ki fogja nevezni a vegyes román-magyar döntőbizottságot.

A Népszövetség különböző bizottságai ma kezdték meg az intenzív munkát. A harmadik bizottság, amely a döntőbíró és a leszerelés problémáját vitatja meg, mai ülésére Duca román külügyminisztert választotta meg elnökének. Ma a Herriot és Macdonald-féle határozatot kellett volna letárgyalni, azonban már a bevezetővita is olyan heves volt, hogy ellentétek keletkeztek a bizottság tagjai között. Még a tárgyalási módszer kérdésében is nehezen juthattak megegyezésre. Duca azt ajánlotta, hogy a tárgyalási anyagot osszák két részre. Ezzel szemben Schanzer olasz delegátus azt javasolta, hogy az egész bizottsági kérdéssről általános vitát kezdjenek. Lord Parmoor, Anglia képviselője hozzájárult Schanzer javaslatához azáltal, hogy a módosítással, hogy a sorrendben elsőnek kell lennie a dön-

tőbírói eljárás kérdésének és csak azután következnek a biztonság és a fegyverkezés problémái. Így végül is az általános vita mel-

Palotaforradalom a „parasztminiszter” ellen.

Hogyan lett Eskütt Lajos — Nagyatádi bizalmasa. — Amikor a minisztérium főtisztviselői bojkottálták a nekik nem tetsző minisztert.

(Budapest, szeptember 9.) Érdekes és jellemző történetet közli budapesti tudósítónk annak, hogyan sikerült Eskütt Lajosnak az, hogy az egyébként bizalmatlan természetű Nagyatádi Szabó István szinte föltétlen bizalommal veltetett iránta. Eskütt Lajos mint egy somogy megyei kisgazda fia férközött Nagyatádi közelébe s a kommun után, abban az időben, amikor híre kelt, hogy a síófoki külföldiek el akarták tenni láb alól Szabó Istvánt, — amit az akkori miniszterelnök, Friedrich István leplezett le nyilvánosan s a ami, úgy látszik, nem pusztán költött história — abban az időben Eskütt Lajos mindenüvé nyomon követte a kisgazdák vezérét, mint az árnyék a gyanútlan vándort. A fővárosban vagy a vidéken mindenütt a nyomában volt. Nagyatádi, ha megfordult, bárhol és bármely órában, bizonyos távolságban maga mögött látta Eskütt Lajost. Itt a fővárosban, ahol akkor sokféle találkozás és konferenciázás folyt, megtörtént egyszer az, hogy Nagyatádi késő éjjel hazaielé ballagott: megfordult, hát mögötte állt Eskütt Lajos.

— Hát te mit keresel itt? — kérdezi tőle.

— Csak tessék engem hagyni, — felelte Eskütt — mellette akarok lenni, nehogy valami baja esék.

Ez a szívós kutyahűség természetesen feltűnt Nagyatádinak s szíve megtelt meleg indulattal Eskütt iránt. Amikor Nagyatádi azután földművelésügyi miniszter lett, a minisztériumban nagy ellenérzéssel fogadták a parasztnisztert. A miniszteri tanácsosok, tehát a legtekintélyesebb tisztviselők gyűléseztek és azon tanácskoztak, hogy nem teljesítenek szol-

gett döntöttek, de az első vita annyira heves volt, hogy olyan impressziókat kelt, hogy nehéz lesz a bizottság elé terjesztett homályos és egymással ellentmondó anyagpontokból egységes szempontokat kidolgozni. A további vita éppen ezért hosszadalmasnak ígérkezik.

gátatot Nagyatádi Szabó István minisztersége alatt.

Ennek az ellenséges konvencionálnak a híre eljutott a miniszter fülébe. Akkor felelősségre is vonták őket ezért a mozgalomért.

— Hát urak, mit jelentsen ez? Mikor hoztak arra törvényt, hogy a minisztérium tisztviselői szabják meg, hogy ki legyen a miniszter?

Két-három miniszteri tanácsos megtagadta közönségét a mozgalommal, a többi pedig vagy nem tagadta, vagy hallgatott. Azután egy kérelemmel fordultak a miniszterhez. Ez a kérelem írásba foglalva, arra irányult, hogy a miniszter hagyja meg a minisztérium elnöki osztálya élén Lavota József miniszteri tanácsost.

A kérvényt számos tisztviselő írta alá s eljuttatta a miniszter kezébe. Nagyatádi azonban nagyon fel volt háborodva és a kérelem teljesítéséről hallani sem akart.

— Miért törnek ezek az urak ellenem? — kiáltott. — Mivel adtam én erre okot?

Azonnal behívatta Pasteiner Alfonz osztálytanácsost s kiadta a rendeletet:

— Tanácsos ur még ma átvesszi az elnöki osztály vezetését! S huszonnégy órán belül jelentést tesz nekem az átvételről!

Ez kemény, energikus hangon kiadott rendelet volt, amely ellen nem lehetett appelláció. A miniszter energiája meg is tette hatását a minisztériumban. Csönd lett. De a miniszterben megrendült a bizalom s ekkor vette maga mellé Eskütt Lajost, akinek hűségében — úgy vélte az előzmények után — tökéletesen megbízhat. Eskütt Lajos ettől fogva úgy lépett föl és úgy tett-vett mindent, mintha a miniszter maga intézkednék.

Aranyparításos lakbért kívánnak a háztulajdonosok.

Tiltakozás a törvényellenes rekvirálások ellen. — Az aradi háztulajdonos szövetség akciójának sikere. — A romániai háztulajdonosok kongresszusa Sibiuban.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap folyt le Sibiuban (Nagyszében) a romániai háztulajdonosok országos kongresszusa, amelyet az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége kezdeményezésére a bucarestii háztulajdonosok szindikátusa hívott egybe. A kongresszus rendkívül népes volt, ugyszólván az összes szövetségek képviseltették magukat és a sibiui városháza nagyterme zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel és a kongresszusra kiküldött delegátusokkal. Aradot dr. Steinitzer Pál és dr. Székely Aladár ügyvédek képviselték. A kongresszus azért ült össze, hogy állást foglaljon a csatolt területeken újból életbelépő rekvirálási rendelet a Vadul Comercial ügyében, de legfőképpen azért, hogy a három évre meghosszabbított lakbérek, a mennyiben a törvény időközben meg nem változnék, a mai viszonyoknak megfelelően emeltesse. Ez képezte a kongresszus tárgysorozatát és a delegátusok már előzőleg megállapodtak a gyűlés elé terjesztendő határozati javaslatokban. A bucarestii háztulajdonosok képviselőiben megjelent Lahovary Emil herceg, volt miniszter is, aki hosszabb beszédben fejtette ki a háztulajdonosok sérelmeit. Elmondotta, hogy annak idején, amikor a párisi nemzetközi háztulajdonos kongresszuson Romániát képviselte, Millerand akkori elnök nagy érdeklődéssel véseltetett a háztulajdonosok sérelmei iránt és főleg neki köszönhető, hogy a nyugati államokban a háztulajdonosok fölötti rendelkezési jog részben már visszazállott a háztulajdonosokra. Felszólalt még Costescu kapitány a bucarestii Sindicatul igazgatója is, aki hosszabb beszédben fejtette ki, hogy a háztulajdonosok szövetségei a leghatározottabban állást foglalnak a csatolt területeken érvényben levő lakásrekvirálási rendeletek ellen.

Ezután a kongresszus elfogadta az aradi, timisoarai és oradeamarei háztulajdonosok szövetségeinek egyesített határozati javaslatát, amelynek főbb pontjai a következők: A kongresszus megállapítja, hogy a lakásrekvirálási rendelet ellentétben áll az alkotmány 8, 13 és 17. paragrafusával, de ellentétben áll a fennálló lakbérleti törvény intézkedéseivel is és a legnagyobb mértékben sérti úgy a lakók, mint a háztulajdonosok érdekeit. Ezért e rendelet a leg-sürgősebben hatályon kívül helyező és a kongresszus ilyen irányban feliratot is intéz a kormányhoz és a törvényhozás házához. Ebben a feliratban rá kell mutatni arra, hogy a köztisztviselők és a tisztiek lakással való ellátása kizárólag az állam feladata és az állampolgárok vállaira át nem hárítható. A tisztiket és tisztviselőket ezért a jelenben is fennálló és az ezután építendő kimondottan erre a célra szolgáló épületekben kell elhelyezni. A kongresszus a családok nyugalmát zavaró rekvirálási rendelet ellen a leghatározottabban tiltakozik.

A második határozati javaslat

a Vadul Comercial törekvései ellen irányul. A határozati javaslat megállapítja, hogy a jelenleg életben levő lakbérleti törvény üzletekre vonatkozó rendelkezése a magántulajdon alkotmányilag biztosított szentségén alapul és ezért sérelmesnek tartja annak megváltoztatását. Ellenben a háztulajdonosok teljesen szabad és korlátlan rendelkezési jogának visszaadását követeli és ezért a háztulajdonosok már eddig visszaadott rendelkezési jogát sértő Vadul Comercial törvényjavaslat életbeléptetése ellen a leghatározottabban tiltakozik.

A harmadik határozati javaslat a lakbérek ügyében foglalt állást. Az új lakbértörvény ugyanis 1927. május 1-ig hosszabbította meg a lakbérletet. A valuta fluktuálása folytán a mostani házbér nagyon csekélynek mondható. Magyarországon és Németországban a házbér már most elérte az aranypari-

tás harminc százalékát, míg nálunk az 1914. évi házbér négyszerese az aranyparitásnak, csak 12-ed részét képezi. A kongresszus olyan novelláris törvényjavaslat készítését kéri a parlamenttől, hogy 1924. november 1-től a lakások bérei az 1914. évi hár arany paritásának 20 százalékára emeltesse és ez az emelés negyedévenként mindaddig folytatandó legyen, amíg a lakbérek az aranyparitást el nem érik.

A határozati javaslatokat a kongresszus egyhangulag elfogadta. Végül kimondották még, hogy a csatolt területek szövetségei egyesülnek a régi szövetségeivel és ezután egy nagy egységes szindikátus törődik majd a háztulajdonosok érdekeivel. Az aradi szövetségnek azt az indítványát, hogy az Aradon megjelenő Háztulajdonosok Lapját a csatolt területek hivatalos lapjává emeljék, a kongresszus az idő rövidsége miatt nem tárgyalhatta. A kongresszus végeztével a sibiui Háztulajdonosok Szövetsége látta vendégül az egybegyűlt háztulajdonosokat, akik a délután folyamán kirándultak a közelben levő Vizakna fürdőre.

Merénylet Lenin holtteste ellen.

Bomba a moszkvai mauzoleumban.

(Bécs, szeptember 9.) Moszkvából érkezett híradások közlik, hogy a moszkvai mauzoleumban, amelyben Lenin bebalzsamozott holtteste pihen — *pokolgépet találtak*. A bomba, melyet este leltek meg a látogatási idő eltelte után, régi újságokba volt csomagolva és oly mennyiségű robbantószer volt benne, amely *elégleges az egész mauzoleum légberőpítésére*. A tettest nehéz lesz kinyomozni a sok száz látogató között, akik naponta elvonulnak a koporsó előtt. De az öröket megkettőztették. Különös merénylet,

mely egy holtat akar meggyilkolni. Érdekes dokumentum, talán jellemző a közhangulatra, vagy sokkal hangulatára. Lenin nem halt meg, míg a megpróbáltatások, melyeknek szerzője volt, véget nem értek. A megcsalódottak, éhezők vagy csak elégedetlenek nem törődnek azzal, hogy dühük nem árt hat a sirpalota csöndes lakójának, *ők magukért állnak bosszút és nem más*. Ilyen apró esetek hozzásegítenek majd, hogy a jelen titokzatos orosz történetét magunk számára megkonstruálhassuk.

Nincs kegyelem az adóhátralékosoknak

Teljes egészében érvényben marad a vámtiltó rendelet Az aradi Sfatul a kormányhoz fordul orvoslásért.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny vasárnapi számában foglalkoztunk azzal az aradi kereskedelemlre nézve rendkívül sérelmes rendelkezéssel, amelyet az aradi pénzügyigazgatóság küldött a vámhivatalnak. A rendelkezés szerint csak azoknak a küldeményei vámolhatók, akik igazolják, hogy egyetlen lejjel sincsenek adóhátralékban. A kereskedők adónak tekintélyes része fellebbezés alatt áll, természetesen azért, mert a túlmagasán megállapított adókat képtelenek kifizetni. A Sfatul Negustoresc aradi csoportja akciót indított a rendelkezés hatályon kívül helyezése vagy legalább életbelépési terminusának kitolása érdekében. Tegnap délelőtt a Sfatul küldöttsége kereste fel Petrescu Illés pénzügyi adminisztrátort, akit a rendelkezés megváltoztatására igyekeztek bírni. A küldöttséget Adám György takerépként vezetője vezérigazgató, az aradi csoport elnöke vezette és tagjai

voltak: Cristea Döme titkár és Anastasiu Demeter kereskedő, az aradi szőlészeti szindikátus elnöke.

A küldöttség kifejtette az adminisztrátor előtt, hogy mennyire bántólag hat az amugy is nagy nehézségekkel küzdő aradi kereskedelemre a rendelkezés érvénybentartása. Kérték az adminisztrátort, hogy a kladott rendelkezésen változtasson. Legalább annyit tegyen meg, hogy azoknak, akiknek adóigye fellebbezés alatt áll és a fellebbezés még nem nyert elintéztést, adasson ideiglenes igazolványt erről a körülményről és a vámhivatal elégedjen meg ezzel az igazolással. Az adminisztrátor kijelentette, hogy eddig is leghurmasabban kezelte a kereskedők adójának ügyét és a jövőben is a legnagyobb türelemmel intézi a dolgot, de a rendeleten nem áll módjában változtatni, mert az a törvényen alapszik. Hangsúlyozta még az adminisztrátor, hogy már

régebben kellett volna rendelkezését kiadnia és ezért nem tolhatja ki az életbelépés terminusát. Adám György vezérigazgató ma kijelentette a Közlöny munkatársának, hogy szeretné tudni azoknak a kereskedőknek a számát, akiket közvetlenül érint a rendelkezés és ezért kíváncsi volna ezeknek a kereskedőknek a Sfatulnál való jelentkezése. Az adatok összegyűjtése után az ügyet a bucarestii központ elé terjesztik, amely a kormányhoz fog intervenálni a rendelkezés megváltoztatása érdekében.

Tagad a lengyel köztársasági elnök merényletje

Az osztrák kancellár üdvözlő távirata.

(Varsó, szeptember 9.) A lemerbergi rendőrség ma hallgatta ki Wolcechowszki köztársasági elnök merényletjét, Steiger egyetem hallgatót. A merénylet kijelentette, hogy csak rövid idővel ezelőtt érkezett Lembergbe Bécsből, hogy a lemerbergi egyetemre iratkozzon be. Bécsben a Meini cégénél működött, mint kereskedelmi alkalmazott. A letartóztatott tagadja, hogy a bombát az elnök autója alá dobta volna, a tanuk ellenben megcáfolják vallomását.

Bécsből jelentik: Dr. Seypel birodalmi kancellár táviratot küldött a lengyel miniszterelnököknek, amelyben szerencsekívánatait fejezte ki abból az alkalomból, hogy Wolcechowszki köztársasági elnök megmenekült a merénylettől.

„Soha többé háborút!”

Erdély munkássága tüntet a háboru ellen. — Szeptember 21: háboruellenes nap.

(Saját tudósítónktól.) Az amszterdami és londoni internacionálék utasítására az egész világ szervezett munkássága a világháboru tizedik évfordulója alkalmából *békegyűléseket rendez*. Ebbe a hatalmas arányú tüntetésbe természetesen bekapcsolódik Erdély munkássága is. A Clujon székelő Országos Szaktanács már kiadta felhívását, amely ma érkezett Aradra, s amely így hangzik: *Munkások! Munkások! Haddirokkantak, özvegyek és árvák! Közeledik szeptember 21., mikor a nemzetközileg szervezett munkásság az egész világon felemeli szavát a népek békéjéért és a háboru uszítók felé azt kiáltja: soha többé háborút! A háboru tizedik évfordulóján minden ország munkássága nyilatkozik a háboru ellen, hogy e szörnyű borzalom soha többé vissza ne térhessen és ne sujthassa többé az emberiséget. Románia munkásságának is hallatnia kell e napon szavát, tüntetnie kell a háboru ellen és a népek testvérisége és a békéje mellett! Az Országos Szaktanács a Szocialista Párttal együtt felhívja az ország munkásságát, hogy mindentől nyilvános népgyűlések keretében nyilvánítsa ki törhetetlen békeakarátát és ezerszeres vissz-*

hangot kelte, zengje az igét. — Soha többé háborút! „Az Országos Szaktanács”. Arad munkásságának vezetősége illetékes helyen már lépéseket tett, hogy a jelzett napon nagyarányú népgyűlést tarthasson, s ezzel az akciójával bekapcsolódjon az egész világon megtartott béketüntetésbe.

Tettenért tojáscsempész.

Sikeres élelmiszerrazzia az aradi piacon.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrség piaci ellenőrző ügyosztálya Mutiu komisár vezetésével tegnap élelmiszerrazziát tartott. A razzia eredményeként 8000 darab tojást foglaltak le, amelyeket külföldre akartak szállítani. A nagymennyiségű tojást Hofmuth Anna nevű kereskedő akarta kicsempészni Aradról. Az illetőt már hasonló üzelmek miatt az aradi törvényszék egy ízben elítélte. — Alig töltötte ki büntetését, felkereste Arad külvárosait és a környékbeli községeket és összevásárolta a tojáskészletet. Ennek tudható be, hogy Aradon alig lehetett tojást kapni és a tojás ára állandóan emelkedett. Egy prefektusi rendelet kimondja, hogy Arad területéről élelmiszert kivinni csak engedéllyel lehet. Hofmuth Anna engedély nélkül akarta kicsempészni a 8000 darab tojást és ezért megindul ellene a szigorú eljárás.

Lelőtt osztrák munkásvezér.

Revolveres támadás egy ausztriai szakszervezeti vezető ellen.

(Bécs, szeptember 9.) Tegnap este 11 órakor Kux Ignác péksegéd az osztrák munkásmozgalmak egyik vezérférfia, Zipper Gyula ellen merényletet követett el. Zipper Gyula tegnap Hietzingben a pékek gyűlésén előadást tartott. Az előadás után Kux péksegéd odament Zipperhez s azt vadul megtámadta. A gyűlés tagjai a szó szoros értelmében kidobták Kuxot a tenemből, aki még az uccáról is bekiabálta szidalmait a helyiségbe. Mikor Zipper Gyula a gyűlésről felesége és leánya kíséretében hazafelé ment, Kux nyomon követte őket. Már lakásukhoz közel értek, mikor Kux revolvert rántott elő, Zipperné felrökölt és a menekülő Zipper Gyulára kétszer rálőtt. Az első lövés egy véletlenül arra haladó Wimmer Alfréd nevű munkást talált, a második golyó pedig az osztrák munkásvezér nyakába fúródott. A merénylet a tömeg megakart lincselni. Zipper kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sebesülése nem életveszélyes. A merénylet valamikor önálló pék volt; de tönkrement s utóbb mint segéd működött; merényletének oka eddig ismeretlen.

Öngyilkos lett a monarchia egyik legbátrabb pilótája.

A volt tengerészrepülőtiszt megdöbbentő tragédiája. Szíven lőtte magát egy aradmezei fatermelő veje.

(Budapest, szeptember 9.) Aradi uricsaládokat mélyes megdöbbenésbe ejtő tragikus öngyilkosság történt Budapesten. Mindszenty Árpád volt sorhajóhadnagy jelenleg budapesti banküsztviseelő ma szívenlőtte magát. Az öngyilkosság híre nagy feltűnést keltett a magyar fővárosban is, ahol a fiatal szimpatikus volt repülő pilótatisztet igen-igen sokan ismerték. Mindszenty a világháború alatt a legbátrabb és legvakmerőbb repülőtisztek közé tartozott. A hivatalos Höfer-jelentések nem is egyszer megemlékeztek a nevére. Legemlékezetesebb hőstette az volt, amikor egy ízben az Adriába zuhant két katonai hidroplán, s a tengerbe esett, a gépek már-már fuldokló személyzetét Mindszenty kimentette, felvette valamennyiüket a saját gépére és három napig bolyongott velük elenséges területek fölött, amíg végre osztrák kikötőhöz ért.

A háború után Mindszenty Árpád leszerelt, s előkelő összeköttetései révén a Fabankhoz került, ahol Lukács László vezérigazgató személyi titkára lett. Ebben az állásában azonban őt is elérte a magyar gazdasági válság sújtó ökle, s több hónappal ezelőtt

a fiatal, megnyerő megjelenésű, szimpatikus banktitkár a B-listára került. Küszöbön álló elbocsátására való tekintettel Mindszenty mostanában nagyszabásu tervekkel kezdett foglalkozni; a Kanári-szigeteken hatalmas spanyol tőkével nagyarányú repülővállalatot akart létesíteni. Az akció nagyszerűen haladt előre, s Mindszenty Árpád terve már épen a közvetlen megvalósulás előtt állott, amikor hirtelen olyan súlyos akadályok jöttek közbe, hogy a vállalkozás teljesen meghiúsult. Ez a második kudarc aztán végkép elkésztette a törekvő fiatalembert, hogy való sággal életuntta lett, s öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott. Végzetes tettének elkövetése előtt sokat panaszkodott feleségének, hogy mennyit kell küzdenie az élettel, s arról, hogy minden lépését, minden törekvését balsors kíséri. Mindszentyt életveszélyes sérüléseivel a Rókus kórházba szállították, ahol életbemaradásához az orvosok nem sok reményt fűztek. A tragikus öngyilkosságot elkövetett volt tengerésztiszt Sényi (Seidner) Miklós volt soborsini fatermelő veje volt, a szerencsétlen sorsu fiatalember Sényi Magdát vette feleségül.

Kormánycsapatok megverték a kínai felkelőket

A lázadók egy csapata Sanghaj ellen vonult. — A felkelés egyre terjed a déli tartományokban.

(Shanghai, szeptember 9.) Csancolina kínai tábornagy hadat üzent a pekingi kormánynak és Vupelfu katonai diktátornak. A kormánycsapatok azonban sikeresen harcolnak a fölkelők ellen, bár a fölkelés egyre terjed. Shanghai-ből 15 angol mérföldre is nagy ütközet zajlott le, amelynek során a kormánycsapatok megverték a fölkelőket. Takun köztársasági elnök ellen Luyungusiang fölkelővezér is megkezdte a hadjáratot és egy nyilatkozatában az elnököt „notórius csirkefogónak” jelentette ki. A nagyhatalmak jegyzéket intéztek a fölkelők vezetői-

hez is, amelyben megtiltották, hogy Shanghai-t megtámadják. Ennek ellenére Shanghai felé is egyre terjed a fölkelés. A harcok azonban eddig az európaiak életét nem veszélyeztették. Tegnap ágyudörgés közben is nagyszabásu poloversenyt rendeztek a shanghai európai negyedben. A kínai kormány a fölkelők fővezérének kézrekerítésére 50.000 dollár jutalmat tűzött ki.

(London, szeptember 9.) Shanghai-ban ma 1200 angol, amerikai, japán és olasz katona szállott partra.

Elönti a szennyvíz Arad városát

Felmondta a szolgálatot a Shone-csatornahálózat. — Tömerdek károkat okoz a visszaszivárgó szennyvíz.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros egyik büszkesége a Shone-rendszerű csatornahálózat több helyen felmondta a szolgálatot. Az európai városok között az első volt Arad, amely az automatikus Shone-rendszerű csatorna hálózatot kiépítette. Ez a modern találmány süritett levegő segítségével az ejektorokon, gyűjtőaknákon keresztül kiszivattyúzza a szennyvizet a városon kívül lévő levezető csatornába, úgy, hogy nagyon kevés emberi erő kell a csatornahálózat tisztántartására. Ujabb azonban számos panasz és feljelentés érkezett a város vezetőségéhez és a városi mérnöki hivatalhoz, hogy Arad központjában lévő uccákon a pincékbe ömlik a szennyvíz — a falakon keresztül — és óriási károkat okoz.

Ma délelőtt Tabakovits Emil aradi építész küldött újabb jelentést, amely szerint a veszedelem

most már megdöbbentő arányokat ölt. Számos ház pincéjét, amely az ejektorok közelében van, egészen elöntötte a szennyvíz, s ez óriási károkat okozott. A legsúlyosabb állapotok a str. Consistorului (Batthyány), Piata Catedralei (Thököly)-téren és str. Metianu (Deák Ferenc) uccában vannak, ahol nagy értékeket tett tönkre a beszivárgott szennyvíz. Egy Thököly-téri mézraktár egész mézkészletét megsemmisítette, a Vadember vendéglő borpincéjének csaknem teljes készlete vált használhatatlanná a beszivárgott büzös szennyvíz miatt, amely nemcsak egyes házakban okozott tetemes kárt, hanem uccasorok levegőjét is megfertőzte, türethetetlen kipárolgásával. A Boros Béni-tér háztulajdonosaitól szintén hasonló panaszok érkeztek a városhoz.

A város vezetősége részéről már intézkedések történtek a hi-

bák kijavítására és a szakemberek megállapították, hogy a hiba nem a csatornarendszer működésében keresendő, hanem abban, hogy a város vezetősége beszüntette az éjszakai süritett levegőszolgáltatást, amelynek következtében a csőhálózatok az ejektorok közelében bedugultak. A bedugult csöveken keresztül szivárog víz, s a szennyvíz és önti el a közeli házak pincéit. A műszaki bizottság rendkívüli ülésén foglalkozik az esettel és előterjesztést tesz a tanácsnak munkáscsapatok szervezésére, amely a legsürgősebben kijavítja az eldugult csatornákat.

A svábság ünnepe.

Németszentpéter kétszázéves jubileuma.

Vasárnap, szeptember hetedikén ünnepelte Németszentpéter község megalapításának és a svábok ottvaló letelepedésének kétszázadik évfordulóját. A rendezőbizottság hetek óta serényen munkálkodott, hogy a nevezetes évfordulót méltó fényvel ünnepelje meg. A jubiláris ünnepségek védnökének dr. Mladin Sever főszolgabíró választották meg, akit vasárnap reggel ünnepélyes fogadtásban részesítettek a község határában. Az előjáróság teljes számban kint volt a határban a védnök-főbíró fogadtatására. Az üdvözlések elhangzása után az előjáróság tagjai köcsiba szállottak és követték a főszolgabíró hintóját, amelyet lovasbandérium vett körül. A főszolgabíró fogadtatásával egy időben érkeztek meg vasuton a svábság temesvári vezetői. Reggel nyolc órakor a képviselőtestület rendkívüli közgyűlésen ünnepelte a jubileumot, azután a római katolikus templomban háladó, ünnepélyes istentisztelet volt. A mise után az ünneplő közönség a községi vendéglő udvarán felállított diszes sátorba vonult, ahol dr. Schmitz temesvári ügyvéd méltatta a nap jelentőségét. A jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban tartotta zászlószentelési ünnepségét a németszentpéteri német dalárda, amelyre zászlóanyának dr. Krizsanics Miklósnét kérték fel. Délben 200 terítékes bankett volt, amelyen a számos német nyelvű felköszöntő között román és magyar nyelvű tósztok is hangzottak el. A szónokok a testvéri szeretetnek és a lelkek békéjének szellemét hangoztatták. Délután folyt az ünnepségre egybegyűlt dalárdák hangversenye, amelyek közül különösen a lugosi német iparosdaloskör tűnt ki.

— Az aradi katolikus gimnázium küldöttsége Bucarestben. A küldöttség, amely az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogát kéri vissza a közoktatásügyi miniszertől, Zima Tibor országgyűlési képviselő vezetésével csütörtökön megy Bucarestbe.

SPORT

Nemzetközi atléták Petrosaniben.

Nagy meglepetésekkel kezdődött a bajnoki footballesezó Erdélyben. — Galamblovóverseny. — Külföldi eredmények.

(Saját tudósítónktól.) A vasárnapot sportszempontról emlékeztetessé teszi a Camp nemzetközi atlétikai vladala, amelyen a külföldi atléták egész sora vendég

szerepelt. Megindult az erdélyi bajnoki szezon is, amely az első vasárnapon meglepetésszerű eredményeket hozott. Vasárnap sport eseményeit itt adjuk:

Nemzetközi atlétika Petrozsényban.

A CAMP atlétikai versenye külföldi résztvevőkkel.

(Petrosani, szept. 9.) Kétféle eredmények és jó rendezés jegyében zajlott le a CAMP nemzetközi versenye, amelynek nemzetközi címet magyar, jugoszláv, csehszlovák és osztrák atléták indulása adott. A román atléták is tömör tömegekben vonultak fel és egyes számokban várakozáson felül szerepeltek. A vendég atléták közül a legkiválóbbat Somfay és Gáspár magyar atléták nyújtották. Gáspár 190 cm-es ugrása nemcsak kitűnő, de stílus szempontjából is sokat tanulhattak magasugróink. Somfay, a pontverseny győztese, ki kiválóságait már az olimpiáson is bemutatta, kitűnő allround atléta. De a jugoszláv Ambrózy, a cseh Vohlatik és a többi vendégek is mind tudásuk legjavát szolgáltatották. Minden dicsőretet érdemelnek a mi atlétáink is. Kiemelkedő különösen Kabát 800 m. elért új rekordja (20.05 mp.) Ugyancsak országos rekorddal győzött a kalapácsvetésen Bodea főhadnagy is (41.69 m.) Részletes eredmények: 100 m.: 1. Rózsahegy MAC 11.2. 2. Péter (KAC.) 3. Stefán (AAC.) Péter fél méterrel verve marad. 400 m.: 1. Bence (Jugoszláv) 52 mp. 2. Somfay (MAC.) 3. Latter (TAC.) 3 m-rel nyerve. 800 m.: 1. Kabát (AAC) 2 p. 05 mp. (Orsz. rekord.) 2. Krieger (FTC.) 3. Kozovits (TAC.) Kabát 4 m-rel győz. 1500 m.: 1. Vohlatik (Csehszlovák) 4 p. 17 mp. 2. Kabát (AAC.) 3. Wild I. (CAMP.) Vohlarik 40 m-rel győz. 5000 m.: 1. Kultsár (MAC) 16 p. 47.6 mp. 2. Márton (CAMP.) 3. Christescu (Coltea.) Továbbfutva 10.000 m.: 1. Kultsár (MAC.) 2. Christescu (Coltea.) 3. Tescula (Coltea.) Idő: 36 p. 33.4 mp. Kultsár az 5000 m-en 300, a 10.000 m-en 500 m-rel biztosan győz. 4x100 m. staféta: 1. MAC (Gáspár, Püspöki, Somfay, Rózsahegy) 45.2 mp. 2. KAC (Szabó, Biró, Kormos, Péter.) 3. TAC. A MAC 15 m-rel győz. 400x200x100x800 m. staféta: 1. MAC (Somfay, Rózsahegy, Püspöki, Kultsár) 3 p. 42.4 mp. 2. AAC (Kappler, Pálffy, Stefán, Kabát.) 3. CAMP. A MAC 3 m-rel győz. Junior súlydobás: 1. Szabó (KAC) 11.36 m. 2. Virgil (Olympia Bucuresti) 10.48 m. 3. Blaj (Unirea) 10.44 m. Senior súlydobás: 1. Ambrózy (Jugoszláv) 13.58 m. 2. Dávid (KAC) 13.20 m. 3. Gopp (Coltea) 11.30. Dávid eredménye kitűnő. Diszkoszvetés: 1. Ambrózy (Jugoszláv) 42.34 m. 2. Dávid (KAC) 41.98 m. 3. Spolarich (CAMP) 38.35 m. Gerelyvetés: 1. Gyurkó (FTC) 50.45 m. 2. Ullrich (HTV) 46.50. 3. Dr. Corcass (U.) 44.30 m. Kalapácsvetés: 1. Bodea (Coltea) 41.69 m. (Orsz. rekord.) 2. Sztankóczy (CAMP) 30.94 m. 3. Popp (Coltea) 27.53. Magasugrás: 1. Gáspár (MAC) 190 cm. 2. Serf (FTC) 177 cm. 3. Russu (U.) 177

cm. Gáspár ugrásai tökéletes stílusúak. Távolygrás: 1. Somfay (MAC) 690 cm. 2. Storzbach (Olympia) 662 cm. 3. Fischer (TAC) 654 cm. Rudugrás: 1. Barabás (CAMP) 3 m. 2. Vajna (KAC) 3 m. 3. Somfay (MAC) 3 m. Hármassugrás: 1. Somfay (MAC) 13.63 m. 2. Storzbach (Olympia) 13.07 m. 3. Ujjalussy (FTC) 12.98 m. 4x100 m. footballstaféta: 1. CAMP I. (Czakó, Kiminich, Bonyhaj, Mézner) 48.5 mp. 2. CAMP III. 3. CAMP II. A verseny keretében került eldöntésre a Winklehner-vándordíj, melynek győztese a KAC 28 p. 2. a tavalyi védő CAMP 27 p. 3. AAC 21 p. Hétfőn Kultsár (MAC) kihívta Vohlarikot 3000 m-re. Győzött a cseh atléta 9 p. 33.4 mp. alatt 4 m-rel.

Bajnoki football mérkőzések.

Aradon az AAC játszott a tavalyelőtti bajnok csapattal, amelyből az AAC került ki győztesként, noha ellenfele nagy fölényben volt. 1:1-es félidő után védelmi hiba miatt az AAC megszerzi a döntő győztes goalt. Micalaca. Olympia—AMTE 2:1 (0:1.) Durva mérkőzés, melyen állandóan az AMTE van fölényben és az Olympia csak szerencsésnek köszönhető győzelmét. Olympia kezd és mindjárt veszélyesen támad, melyet AMTE támadások váltanak fel. majd Auer I. 11-et véd. Utána Olympia támadás, de az AMTE védelme ment. Mindkét félről meg-megújuló támadásokat a jól működő védelmek biztosan vernek vissza. A 21 percben, Auer durva játékért Eisenmagen bíró kiállította. Auer I. nem akarja a bíró ítéletét elfogadni, majd mindkét csapat vezetősége is beleszól, míg végre hosszú huza-vona után folytatódik a játék. Ezután inkább az Olympia a támadó, de a legtisztább helyzetekben hibáznak. A 35 percben az AMTE 11-et ér el, de Moroc lövését a kapus menti. Mig végre Ernesz a 42 percben Sotus labdaejlése után megszerzi a vezetőgoalt. A második félidő az AMTE nagy fölényét mutatja, de akciói sikertelenek, a szerencse az Olympiához szegődik. Barbu II. lefut és közvetlen közelről egyenlít. Az Olympiának noha teljesen védelemben van még egy veszélyes lefutását is siker koronázza, mivel Csapó faultja után, Perveiler hibájából Moroc IV. a győztes goalt rúgja. A mérkőzést Eisenmagen 6 perccel a befejezés előtt lefújta. Simeria. CFR Simeria—ATE 1:0 (0:0.) A bajnokság legnagyobb szenzációját a bajnok csapat kritikán alul szetepelt és méltán megérdemelte vereségét, mentségül szolgáljon azonban a következő találatokkal agyonspékelt összeállítás. Löwenberg—Feldmann, Tóth-Szabó, Zanon, Weichelt—Boros, Julinszky, Puskás, Balogh. — Balszélsoje egyáltalában nem is volt. Elítélendő, hogy kiforrott

őreg játékosok járnak elől azon példával, hogy csapatjukat a legvalóságosabb helyzet elé állítsák. A bajnok csapatnak nem csak az a kötelessége, hogy Aradon szerepeljen bajnoki címéhez méltóan, hanem joggal várhatjuk az idegenben való kitűnő szereplését is. Elítélendő a vezetőség is, mely évek óta nem elég erős és erélyes arra, hogy a csapat tagjai között a teljes békességet helyreállítsa. A goal a befejezés előtt a 44 percben esik. Biró Kublok. — Temesvár. ZsSE—Timislana 1:0 (0:0.) Timislana név alatt az Unirea játszott. TMTE—TAC 1:1 (0:0.) Nagy meglepetés. Majdnem mind végig TAC fölény. — Oradea-Mare. NSC—NAC 0:0. A NAC is meglepetéssel szolgált híveink. Barátságos mérkőzések: Cluj. Vasárnap: KAC—Victoria 2:1 (1:0.) CFR—Kinzsi: 1:1 (0:0.) Hétfő: Victoria—CFR 1:0 (0:0.) Kinzsi—KAC 3:2 (1:2.) — Petrosani: CAMP—Bucuresti vál. 2:1 (0:0.) Stotter serlegmérkőzések. Haggibor—Sámson 1:0 (1:0.) Kadima—Makkabea 5:0 (1:0.) Haggibor—Kadima 2:0. Sámson—Makkabea 3:2. A serleg győztese ez évben is a cluji Haggibor.

O Országos galamblovó verseny Aradon. Az egy napra tervezett, de két napig tartó országos galamb- és gömblovó verseny nagy erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. A versenyen az aradi lövészekén kívül Timisoara, Cluj, Bucuresti, Lugoj, Oradea-Mare stb. lövészei vettek részt. Vasárnapi eredmények: Gömblovés 10 egyes gömbre: A dobógép távolsága 15 m. 1. báró Bohus László 10 gömb. Diana. 2. báró Bohus Zsigmond Diana 10. 3. báró Andrányi Károly Diana 9. 4. Mocloni fővadászmester 9 gömb 21 ind. Gömblovés 10 egyes gömbre, csak a Cerbul tagjai részére: 1. Simay Aladár 10. 2. dr. Grumáz László 10. 3. Lengyel Imre 10. 4. Menráth József 9. 5. Balog János 9 18 induló. Galamblovés 10 egyes galambra, távolság 26 m. 1. Mocloni fővadászmester 10. 2. Menráth József (Cerbul) 10. 3. Tormay Aladár (Hubertus Temesvár) 10. 4. Tokody Lajos (Cerbul) 10 29 induló. Hétfői eredmények: Galamblovés

Arad város 1924. évi bajnokságáért 15 egyes galambra: 1. Kabdebó Antal dr. (Diana) 14 galamb. 2. báró Andrányi Károly (Diana) 13. 3. Menráth József (Cerbul) 13. 4. Paal Egon (Cerbul) 13. 5. báró Bohus László 12. Hatalmas küzdelem a 2. 3. és 4. helyezett között. 24 induló, 5 tiszteletdíj. Gömblovés Arad város 1924. évi bajnokságáért 25 gömbre: 1. báró Bohus László (Diana) 25 gömb, hiba nélkül. 2. Lengyel Imre (Cerbul) 24 gömb. 3. báró Andrányi Károly (Diana) 23. 4. dr. Grumáz László (Cerbul) 23. 5. Simay Aladár 22 gömb, 14 induló. Gömblovés 10 páros gömbre: 1. báró Andrányi Károly (Diana) 8 dupla, 2 szimpla. 2. báró Bohus Zsigmond (Diana) 8 dupla, 2 szimpla. 3. dr. Kabdebó Antal (Diana) 6 dupla, 4 szimpla, 12 induló. Vigaszverseny (általános) 5 gömbre és 5 galambra: 1. dr. Török Árpád 5 gömb, 5 galamb. 2. Sármezey Antal 5 galamb, 4 gömb (Diana). 3. Bayer György (Kisjenő) 4 galamb, 5 gömb. 4. Klohs Adolf (Cerbul) 5 galamb, 3 gömb. 11 induló. Egyesületi vigaszverseny: 1. General Manu. 2. Ciorogariu Jenő. 3. Árkosy Aurél. 4. Borlodán György. Postagalamb magasság és gyorsaság verseny: 1. Ciorogar Titus, 7 galambból álló postagalamb csoportja. 2. Ciorogar Jenő 8-as csoportja 4 km. távolság, idő 3 p. 4 és fél p. A hatalmas verseny sikeres lebonyolításának főérdeme dr. Grumáz Lászlóé, aki mindkét napon fáradhatatlanul tevékenykedett.

O Magyar footballbajnokság. Budapestről jelentik: Az első bajnoki forduló eredményei: I. osztály: FTC—KAC 2:0 (1:0.) VAC—UTE 2:0 (0:0.) Szenzációs meglepetés. NSC—BTC 2:1 (1:0.) Törökvs—BEAC 9:0 (3:0.) Nagy meglepetés. III. ker.—Zugló 1:1. II. osztály: 33 FC—Postás 2:0. BAK—EMTK 3:3. KAOE—ETC 3:1. TTC—Föv. TK 1:1. UTSE—KTE 1:0.

O Az MTK Bécsben. Vasárnap és hétfőn körmérkőzés volt, amelyen a budapesti MTK is résztvett, az MTK első napon 6:4 arányban győzött a Vienna fölött, míg a második napon az Amateuretől 2:0 arányban vereséget szenvedett. z z

Hadat izent Aradmegye a nemi betegségeinek.

Nagyaránya egészségügyi akció a vármegyei lakosság megmentésére

(Saját tudósítónktól.) Aradvár megye vezetősége a közegészségügyi főfelügyelőséggel egyetértően magyszabású akció megindításra határozta el magát. Arról van szó, hogy a megye vezetősége az illetékes tényezők bevonásával harcot kezd a mindjobban elharczó nemi és vérbetegségek ellen, amelyek valóságos meztizedelék a vármegyei lakosságát. Az egyes orvosok körzetek már régtől fogva arról a megdöbbentő tényről számolnak be illetékes felsőbbeségeiknek, hogy Aradmegye falvaiban szinte napról-napra terjed a vérbaj, de emellett ijesztő mértékben elszaporodtak az egyéb pusztító betegségek, amelyek továbbterjedése ellen immáron a legnagyobb gyorsasággal, s valóban nagy nélkülözölődéssel kell harcolni, hogy a falvak lakosságát megvédelmezzék a pusztító rém további rombolása ellen. Az illetékes hatóságok teljes mértékben felismerték a veszedelem nagyságát, s en-

nek alapján el is határozták, hogy most már minden késedelem nélkül nagyarányú akció indítanak a veszedelem leküzdésére. Az aradi egészségügyi főfelügyelőség már ki is adta ezirányban a rendelkezést, amelyet tegnap vett kézhez Bradean Atanaz dr. vármegyei főorvos, aki azon nyomban megbeszélésre hívta össze a megyebeli hatósági orvosokat, szám szerint nyolcat. E szűkebb megbeszélés során aztán megállapodás történt olyirányban, hogy precízrozták a főbb irányelveket, amelyekben ennek a nagyarányú védelmi harcnak elindulnia kell. Ennek alapján Bradean dr. úgy döntött, hogy mielőtt az orvosok testilete a nagy küzdelmet megindítaná, a megyebeli hatósági orvosok speciális irányban való előzetes kiképzésének kell megtörténnie, hogy azok teljes felkészültséggel vehessék fel a harcot a pusztító nemi betegségekkel szemben. Egy kurzus létesítését határozta el a vármegye

gye főorvosa, amelyen a megye-
beli hatósági orvosok — számszer-
int nyolcan — vennének részt, s
amelynek megtarására *Bradean
dr., Korányt Barna dr., az aradi
közkórház osztályfőorvosát, a ne-
mi betegségek egyik elismerten
legkitünőbb szakorvosát kérte fel.*
Az ismeretbővítő kurzus végleges
fixirozása körül most folynak a
megbeszélések, s annak megtörtén-
te után teljes erővel megindul a
harc Arad megyében a vérhaj és a
nemi betegségek ellen.

HIREK

— **Georgescu prefektus Bucures-
tiben.** Georgescu János Arad város
és megye prefektusa több fontos vá-
rosi és megyei ügy elintézése miatt
Bucurestibe utazott. A prefektus
pénteken foglalja el ismét hivatalát.

— **Az új szigurancafőnök elfog-
lalta hivatalát.** A belügyminiszter
az aradi állambiztonsági hivatal
éleire Brasovból Marculescu Atha-
náz nevezte ki. Az új sziguranca-
főnök ma foglalta el hivatalát és fo-
gadta az újságírókat, akiknek több-
bek között a következőket mondta:
— Mindenkit, tekintet nélkül arra,
hogy milyen nemzetiségű, egyfor-
mán készséggel fogadok és nem te-
szek különbséget polgár és polgár
között. Bárkinck valamilyen panasza
vagy kérelme van, jöjjön bizalom-
mal hozzám, minden igazságos és
jogos kérelmet teljesítek. — Popescu
Haralambot, az állambiztonsági hi-
vatal eddigi főnökét, saját kérelmére
Szatmárra helyezte át a miniszter.

— **Az alispán hivatalában.** Dr.
Lázár Ágoston, Aradvármegye ali-
spánja ma szabadságáról visszaérke-
zett és ismét elfoglalta hivatalát.

— **Lajstromozzák az aradi állam-
polgárokat.** Az állampolgárok laj-
stromozása napok óta folyik az ara-
di városházán. Naponta számos ér-
deklődő keresi fel a hivatalt és dr.
Angel István polgármestert, akit
akadályoznak a folyó ügyek elintézésé-
ben. A polgármester ma elren-
delte, hogy hétfőig a hivatal nem
állhat a közönség rendelkezésére és
állampolgársági ügyekben a polgár-
mester sem fogad. Hétfőig ugyanis
az állampolgársági aktákat előrelát-
hatóan teljesen elrendezik és akkor
ugy a hivatal, mint a polgármester
ismét teljes részletességgel nyújthat
felvilágosításokat az érdeklődő kö-
zönségnek.

— **Dejezték a lakásbejelentéseket.**
Az új lakásrekvirálási rendelet
rendelkezéseire képest nagyban
folynak a lakásbejelentések. Az
egyes rendőrkerületek előtt csoport-
okban állnak az emberek, hogy
eleget tehessenek még az utolsó na-
pokon a rendelet intézkedéseinek,
mert az eredeti rendelkezések a la-
kásbejelentések utolsó határidejét
szeptember 9-én állapították meg.
A ma lejárató határidőt semmi kö-
rülmények között sem hosszabbít-
ják meg és holnap a rendőrkerüle-
tekben levő összes bejelentő íve-
ket átvizsgálja a megyei levő köz-
ponti vegyes lakásrekviráló bizott-
sághoz, amely rövidesen megkez-
di azok felülvizsgálását.

— **Mária Valéria meghalt.** Wall-
seeből jelentik: Mária Valéria fő-
hercegnő szombaton délután hosz-
szas szünet után meghalt. Utolsó
kivánsága értelmében a Wallsee mel-
letti Singelburg községben temették
el csütörtökön.

— **Gyermekkoscsik nagy választék-
ban Hegedűsnél, Aradon**

LEGUJABB

Új választások készülnek Angliában.

Londonból táviratozzák: Az unio-
nista pártja számít arra az eshetősé-
gre, hogy az angol parlamentet
feloszlatták és novemberben új vá-
lasztások lesznek. Ezért már meg-
kezdtek agitációs gyűléseiket.

Ausztria Zimmermann főbiztos vissza- hívását követeli.

(Genf, szeptember 9.) Seypel
osztrák kancellár, Grünberger osz-
trák külügyminiszter és Klen-
böck, Ausztria pénzügyminisztere
ma szintén elutaztak Genf-be. Sel-
pej kancellár személyesen akarja
kieszköztetni Zimmermannak,

Ausztria népszövetségi pénzügyi
főbiztosának visszahívását. Ha
ezt nem sikerülne elérni, akkor ki
fogja jelenteni, hogy az osztrák
kormány nem vállal felelősséget
a szanálás további sikeréért.

Általános sztrájk Ausztriában.

Bécsből táviratozzák: A fém-
munkások sztrájkjában még min-
dig nincs megegyezés és ha a meg-
egyezés hamarosan létre nem jön,
akkor általános sztrájk fog követ-
kezni. A sztrájkmozgalmak miatt

az október közepére elnapolt
országgyűlést még erre a hétre
összehívják. Az az általános véle-
mény, hogy a sztrájkolók és a
munkaadók között megegyezésre
alig van kilátás.

Öngyilkos magyar grófnő.

Genfből jelentik: Széchenyi
Gabrilla grófnő ma föbelötte ma-
gát és meghalt. Tettének oka is-

meretlen. Az öngyilkosság híre
nagy feltűnést keltett a magyaror-
szági arisztokráta körökben.

— **Aradra szállították a halmági
rablókat.** Mancu Miklós volt csend-
őrmezt, nokaöccsét Ghermann
Miklóst, valamint Doborkan Jout,
Florea Joachimot, Olariu Györgyöt
és Barbora Györgyöt, az elfogott
halmági rablókat ma beszállítot-
ták az aradi ügyészség fogházába.

— **Aradi dalárda sikere.** Az
oradea-marei nyomdász-dalverse-
nyen az első díjat, egy szép ezüst
serleget, az aradi Gutenberg-dalkör
nyerte el.

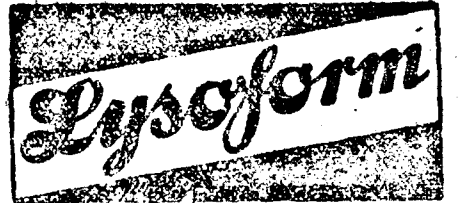
— **Ki volt a chizdial gyilkos?**
Megirtuk, hogy a Chizida melletti
erdőben felakasztva találták *Kos-
teszku* Alexánét és hogy halálát
nem öngyilkosság okozta. A nyom-
ozás a tett elkövetésével az el-
hunyt férjét gyanúsítja, mely annál
is inkább valószínűnek látszik,
mert közöttük nőtartási per is
volt s lehet, hogy a férj így akart
a per következményeitől szabadulni.
A férj egyelőre tagadja a ter-
hére rótt bűnöslekményt.

— **Gépvatás.** Szombaton éjjel in-
tim jánepülésre gyűltek össze az Er-
délyi Hírlap barátai. Laptársunk
nyomdavidallatának új rotációs gé-
pét avatták fel, mely alkalommal az
Erdélyi Hírlap a megjelenteket, va-
lamint a lapot előállító személyzetét
gavalléros vendégszeretettel része-
sítette.

— **Omladozik a megyeháza.** Hétfőn
reggel az aradi megyeháza Ta-
bajdy-uccában levő épületének fő-
homlokzatáról lezuhant a földre egy
súlyos gipszfigura és ott darabokra
tört. A megye vezetősége korlátokat
záratta el az utat és megvizsgálta
szakérőkkel, hogy nem szükséges-e
leszedni a többi és esetleg az idők
folyamán meglazult figurákat. A
diszítések utánpótlásáról egyelőre
nem lehet szó, mert azok nagyon
sokba kerülnek és a megye építkezé-
si költségvetése nem bírja el ezt az
újabb megterhelést.

— **Talált tárgy.** A Dácia kávéház-
ban találtak egy rövid férfi mellényt,
zsebében egy órával. Jogos tulajdo-
nosa átveheti az első kerületi rend-
őrségen.

— **Izraelita Internátus** még elfo-
gadja leánytanulókat bennlakásra és
korrepetálásra. Prospektus kéréndő
Arad Strada Alexandru Cavra 19.

— **Cionista kongresszus.** Oradea-
mareről (Nagyváradról) jelentik:
Az erdélyi, bánáti, máramarosi s bu-
kovinai országrészek cionista szer-
vezeteinek ötödik kongresszusa va-
sárnap kezdődött meg Oradea-ma-
ren. A kongresszust dr. Fischer Jó-
zsef elnök nyitotta meg, aki hang-
súlyozta, hogy a zsidóság dolgozni
akar és küzd az ország gazdasági
és kulturális megerősödéséért. De
egyforma jogot akar a zsidóság egy-
forma kötelességek mellett. Beszéli
az antiszemizmusról és a zsidóság
felemeli szavát az izgatások ellen.
Dr. Friedmann (London) az angol
cionisták üdvözlését tolmácsolta.
Hétfőn, a kongresszus második nap-
ján Nussbaum Sámuel elnökölt.
Több felszólaló támada a vezetősé-
get, de a kongresszus megadta a
választmányok a felmentést. Dr.
Friedmann József, a szövetség el-
nöke javaslatára a kongresszus el-
határozta, hogy jidvözölő táviratot
küld a királynak, amelyben kéri az
uralkodót, hogy utasítsa a kormányt
az antiszemita kilengések megaká-
dályozására.

— **Halálozás.** Kissolymosi özv.
Páll Miklósné szül. Lántzky Ilka ur-
nő f. hó 8-án reggel hosszas szen-
vedés után elhunyt. Temetése f. hó
10-én délután 3 órakor lesz Ara-
don, a Str. Vasile Stroescu (Teleky-
u.) 9. sz. gyászházból a ref. egyház
szertartásai szerint.

— **Késik a színházi felszerelés meg-
vétele.** Arad város tanácsa a ma
délelőtti ülésén ismét a színházi fel-
szerelések ügyével foglalkozott. Dön-
tes még mindig nem történt, mert a
tulajdonjog kérdése körül újabb aka-
dályok merültek fel. Dr. Angel Ist-
ván polgármester kijelentette a Köz-
löny munkatársának, hogy Róna
Dezso nem rendelkezik megfelelő
okmányokkal, amelyekkel igazolni
tudná, hogy a felszerelések teljes
egészében tényleg az ő tulajdonát
képezik. Amíg erre a kérdésre teljes
világosság nem derül, addig a meg-
vételről szó sem lehet. A felmerült
akadályok miatt még a tanács nem
jutott odáig, hogy a felszerelések
vételéről tárgyaljon.

— **Lopott a kórházi beteg.** Az
aradi közkórház igazgatósága fel-
jelentést tett az aradi rendőrségen,
hogy Franciska Rozália kórházi
ápoló több értékes ruhaneműt ello-
pott. Franciska Rozáliát tegnap bo-
csátották el gyógyultán a kórház-
ból és távozása előtt több kórházi
ruhát magára vett és azokkal együtt
hagyta el a kórház épületét. A lo-
pást csak este vették észre és azon-
nal jelentették a rendőrségnek. A
tolvaj leányt ma délelőtti letartóztá-
ták, de a lopott ruhák egy részét
már eladta. Atkísérték az ügyészség-
re és az orgazdák ellen megindult
az eljárás.

— **Iskolai beiratás.** Az aradi izr.
elemi fiu- és leányiskolában a beira-
tások f. hó 10., 11., 12-én d. e. 9-
12-ig tartanak meg a templom-
épületi tanácsteremben.

Legtartósabb iskola cipők a „DERBY” cipőüzletben ARAD.

— Hazamennek a bécsi gyerekek. A bécsi gyermekek, kiket néhány héttel ezelőtt ide hoztak üdülni, pénteken utaznak vissza az osztrák fővárosba. Az akció vezetői felkértek azokat, akiknél bécsi gyermekek vannak, hogy készítsék el őket az utazásra. A gyermekeknek pénteken már utra készen az állomáson kell lenniök. Az aradiaknak vagy Arad környékén lakóknak az aradi állomáson, a timisoaraiaknak és környékbelieknek a timisoarai állomáson. A gyermekek Timisoaráról pénteken reggel 9 órakor, Aradról pénteken délután 5 órakor utaznak el.

— Az aradi róm. kath. főgimnáziumban a beiratások f. hó 5., 6., 9. és 10.-én tartatnak meg reggel 9—12-ig és d. u. 4—7-ig. Veni Sancte 21.-én reggel 9 órakor, utána ünneplés tanévnyitás. Az előadások 22.-én kezdődnek meg. A beiratások alkalmával a róm. kath. tanulók 500, a másfelekezettiek 560 lej beiratási díjat fizetnek. Az iskola-díjak a dráguláshoz mérten a tavalyiaknál magasabb összegekben később állapítatnak meg. Igazgató-ság.

— Engel tanfolyam felnőtteknek, kezdők és haladók részére okt. 1-től. Érdeklődni és jelentkezni Aradon a kath. főgimnázium igazgatói irodájában lehet 9—12-ig. Dr. Schweitzer József.

A névtelen embernél
az előadások az
Urániában
5, 7 és 9 órakor kezdődnek

MOZI

xx Ma szerdán utóljára vetíti az Apolló mozgószínház Montmartre grófnője II. részét. A film főszerepeit Mia May, Erica Glässner és Jannigs Emil játsszák. Kevés filmnek volt még oly nagy sikere, mint a Szerelmem tragédiájának. Napnap után zsufoolt nézőter nézte végig a darabot, amely ma szerdán kerül utóljára vetítésre, az Apolló mozgószínházban.

xx Keleti dráma az aradi Apollóban. „Tiszti becsület“ címen izgalmas öt felvonásos keleti drámát mutat be csütörtökön az Apolló mozgószínház. A lebilincselő meséjű filmdráma főszereplői Neggie Albanesszi, Ivan Hedquist és Kunó Henning, akik ebben a szerepükben világsikert arattak. A minden részletében izgalmas, exotikus dráma szombatig marad műsoron.

xx A névtelen ember bemutatója az aradi Urániában. Ma, szerdán mutatja be az Uránia mozgószínház a Névtelen ember című monumentális kalandor filmet. Seeliger Gerhádnak, „Voss Péter, a milliók tolvaja“ című világhírű regényéből készült ez a nagyszabású film. A film főszerepeit Harry Liedtke, Huszár Károly (Pufi) Kaiser Tibor Erich és Christian Mady alakítják. A hat részes 30 felvonásos filmet az Uránia mozgószínház három részben mutatja be. Az I. és II. rész egy előadásban csak két napig, ma szerdán és holnap csütörtökön kerül vetítésre. Az előadások kivételesen 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Akiket a hideg nyár „leégetett“.

Siralmas szezonjuk volt a nyári szórakozóhelyeknek. — Szomorú eredményekkel zárult az idei nyár.

(Saját tudósítónktól.) Bizony nagyon szomorú volt az idei nyár. A folyton síró felhőkkel együtt könnyeztek a nyári mulatóhelyek tulajdonosai, meg azok, akik a fürdőkre mentek üdülni, vagy akik a strandok szenvedélyes látogatói szoktak lenni. Strandolásra alkalmas idő alig volt az idei nyáron, amely kizárólag az öntöző kocsik lovainak és kocsisainak kedvezett, mert számukra rengeteg munkát takarított meg. A kioszk, a terraszok ásitottak az ürességtől és az ereszek alatt a pincérek ásitottak az unalomtól. A székek, amelyeket szép időben mulató emberék foglaltak el, most az esőmosta asztaloknak dőlnek. A „tulajok“ szidják az időt és akik tudományos kérdésekben jártassággal rendelkeznek, szidják a Marsot, amely olyan közel jutott ehhez a megkínzott Földhöz, hogy a nyár ijedtem menekült tőle.

Az aradi Neptun strand széles, lapos nyelve ráterpeszkedik a megapadt Marosra. Nedves homokján tehenek kószálnak, ahol normális szép nyári időben nők, férfiak és gyermekek százai, ezrei hemzsegték, strandruhára vetkőzve. A város felőli oldalon néhány makacs strandoló sétálgat árván elhagyatva. Számítsuk ki, milyen károkat okozott a kedvetlen idő a Neptunnak. Szép időben hétköznapokon átlag nyolcezer lej a Neptun pénztárának bevétele. Vasárnaponként tizenkétezer lej gyűl össze a pénztárban, természetesen jó időben. Az idei nyáron negyven napon keresztül olyan idő volt, hogy alig akadt látogatója a strandoknak. Negyven napban öt vasárnap van, tehát végünk papírt, ceruzát. A rossz időjárás a Neptunnak 340.000 lej kárt okozott. Ha nagyon optimistikusan számítunk és figyelembe vesszük, hogy rossz időben is van néhány strandlátogató, akkor is legkevesebb negyvedmillió lej veszteséget jelent az idei nyár a városnak, mint a Neptun tulajdonosának. A város azért nem járt valami nagyon rosszul, mert a fürdő-hérlők jó időre számítva 400 ezer lej értékű hérléjegyvet váltottak ki az idény elején. A Neptunra az idén 160 ezer lej kiadás volt. Szóval a Neptun végeredményben nem bizonyult olyan nagyon rossz üzletnek még ebben a nyárt csak csufoló időszakban sem.

Nem így ám a Marospart Mozi. Másfélmillióba került a mozi

felépítése és a mozi épülete tíz év múlva a város tulajdonába megy át. A tulajdonosok rossz üzletet csináltak, ha minden évben ilyen idő járna. A mozi épülete később készült el. A tulajdonosok így is legalább száz előadási napra számítottak. Ezzel szemben csak hetven előadást lehetett tartani, azokat is gyakran gyenge ház mellett, mert eső esett, vagy felhős volt az ég. Olyankor a közönség szeret fedett helyen tartózkodni. A mozi tulajdonosai még remélnek. Háttha a szeptember megkönyörül rajtuk és szép időt hoz. Ha szép az idő, biztos a zsufoolt ház, ami esténként huszonezer lej bevételt jelent.

A kioszk, a rokonszenves Karácsonyi-fivérek szomorúan jelentik ki: Az idén nem volt üzlet a kioszk. Hová lettek az esti huszonezer lejű bevételek? Elmosta az eső. A nyáron legalább ötven rossz nap volt, amikor vagy egyáltalában nem volt közönség a kioszkban, vagy nagyon kevesen voltak. Mit tehettek egyebet a tulajdonosok, elsején bezárták ezt a máskor olyan kellemes szórakozóhelyet. De baj van a Kávéházakal, a terraszokkal is. A közönség nem akar mulatni. Nincs pénz. Egész éjszakán át ül egy-egy társaság fél liter bor, vagy egy szelet fagyalt mellett. A Kánya-vendéglő terraszra mindig fényes nyári tizlet volt. De kiinek kellett az idén terrasz? Szivesebben tölti a közönség a hívös esős

időt biztos fedett helyen. Kányának ez a hivatlan vendég, a Mars naponta hat-nyolc ezer lejébe került. Vagyis ennyivel többet vehetett volna be esténként, ha a Mars marad ott, ahol eddig volt...

A Központi nyárihelyiségének szintén „befütyült“ az időjárás. Az a szerencse, hogy a közönséget el tudták helyezni a tulajdonosok fedett helyre. De így is sokat veszítettek, mert ha jó az idő, a közönség szivesebben megy be egy kis sörre vagy borra, akkor a hangulat is jobb, kedélyesebb és a sörből vagy borból hamarosan pezsgő lesz. A „Vadember“ nyári helyisége és az ott működő kabaré-művészeknek is szomorú volt ez a nyár. Nem volt vendég, nem volt hangulat. Hogy a Pax Szabadság-téri büfféje mennyit szenvedett, azt maga a tulajdonos sem tudná megmondani. Az idén szerelte fel először az uccai frontját és bizony alig volt alkalmas idő arra, hogy a vendégek szabad ég alatt „kosztoljanak“. Ezekből az adatokból látható, hogy nagyon szomorú volt az idei nyár. De senki se veszítette el reményét, a Mars tovább marsol tőlünk és talán jövőre nem zavarja a mi békés nyári szórakozásunkat.

Értesítés.

Dr. Reményiné női kalap salonjába Arad, Strada Eminescu 12. (Deák Ferenc-ucca 12.) I. em. megérkeztek már a legújabb, és legmodernebb, modellek. Megtekintés kényeztetés nélkül. Hivatalnoknőknek árkedvezmény. Javítások és átalakítások leggyorsabban, legolcsóbban eszközöltetnek. Dr. Reményiné nőikalap-salon Arad, Str. Eminescu 12. 5236

Kegyelmet kérnek a méregkeverő hercegkisasszonynak.

A bűnösséget kimondó tizenkét esküdt valamint az áldozatok családja is aláírták a kegyelmi kérvényt.

(Bécs, szeptember 9.) Az egész világon nagy érdeklődést keltett — annak idején — Vukobrankovics Milica a méregkeverő hercegkisasszony perének tárgyalása és a világsajtó a tárgyalás minden fázisáról kimerítő tudósításokat közölt. A hercegi tvadékat a bűntető bíróság három és fél évi nehez börtönre ítélte. Azóta a börtönben szenved Vukobrankovics Milica és türellemmel viseli a rá mért büntetést. Magaviselete példás és a fogház alkalmazottjainak kedvence. Az elítélt védője, dr. Kraszna Hermann most kegyelmi kérvényt írt, amelyben a további büntetés elengedését kéri, a leány példás magaviseletére hivatkozva. Különben is valószínű, hogy az 1922. június óta börtön-

ben levő Vukobrankovics Seypel kancellár felgyógyulása alkalmával elrendelt amnesztia értelmében ugyanis szabadlábra kerül. Érdekes azonban, hogy a kegyelmi kérvényt az a 12 esküdt is aláírta, akik annak idején elítélték a hercegkisasszonyt. Azonkívül aláírta maga a Stülpnágel-család is.

Tiszti becsület.

Keleti dráma.
Bemutatója csütörtöktől az
APOLLOBAN.

— A „Genius“ kiadóhivatala felkéri előfizetőit, hogy akik a lapot a posta hibájából egyáltalán nem, vagy késedelmesen kapják kézhez, sziveskedjenek azt levelező-lapor reklamálni.

Legjobb gyermekápoló

Höfer 1. számú gyermekhintőpora, Höfer Baby creme. Kapható az összes patikákban, drogeriákban és illatszertárakban

és a többi új számok
a központi Barban
ország táncsport

5 Udvaria-Elizav 5

KÖZGAZDASÁG

Párisban 10.15, Zürichben 2.75 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Szeptember 9.) Francia frank 10.00, svájci frank 34, dollár 190, dinár 2.30, szokol 5.20, lira 9, font 840, osztrák korona 340, magyar korona 400. **Kifizetések:** Páris 10.35, Zürich 36.50, Newyork 194, Belgrád 2.70, Prága 5.76, Milánó 8.52, London 862, Bécs 368, Budapest 330.

ZÜRICHI NYITÁS. (Szeptember 9.) Berlin 1.2675, Amsterdam 203.50, Newyork 533.75, London 2363, Páris 27.80, Milánó 23.2125, Prága 15.9250, Budapest 0.0069, Belgrád 6.95, Bucuresti 2.75, Varsó 0.00010250, Bécs 0.0075.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Szeptember 9.) Berlin 1.2675, Amsterdam 203.50, Newyork 533.75, London 2363, Páris 27.8250, Milánó 23.24, Prága 15.9250, Budapest 0.0069, Belgrád 6.95, Bucuresti 2.75, Varsó 0.00010250, Bécs 0.0075.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Szeptember 9.) **Kifizetések:** Páris 10.35, London 862, Newyork 193, Milano 8.40, Zürich 36.75, Bécs 0.0027, Prága 5.79. **Valuták:** Napoleon 750, aranyárka 45, léva 135, török lira 110, angol font 875, francia frank 11, svájci frank 38, lira 8.50, drachma 380, dinár 2.85, dollár 192, lengyel marka 0.00039, osztrák korona 0.0027, magyar korona 0.0027, sokol 5.65.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Szeptember 9.) Magy. Hitel 493.000, Osztrák Hitel 168 ezer, Salgó 500.000, Rima 133.000 Ganz Danubius 2.450.000, Köszén 2.700.000, Szlavónia 77.000, Kereskedelmi Bank 1.035.000, Schlick 40.000, Cukor 2.080.000, Csáky 10.000, Hazai Takarékpénztár 3.000.000.

BUDAPESTI HIVATALOS ÁR FOLYAMOK. (Szeptember 9.) Belgrád 1015-1021, dinár 995-1016, Bucuresti 412-416, lej 412-416, London 345000-347000, font 342000-346000, Milánó 3388-3406, lira 3388-3406, Newyork 77950-78350, dollár 77450-78010, Páris 4064-4094, frank 4064-4094, Prága 2318-2331, szokol 2298-2318, Bécs 1.0950-1.1010, osztrák korona 1.0950-1.1010.

= Megnyitott a Kamarák országos kongresszusa Oradea-maren. A kereskedelmi és iparkamarák országos kongresszusa hétfőn délelőtt kezdődött meg a városháza nagytermében. A kormány képviselőiben Mosoiu tábornok, közmunkaügyi miniszter és Cristodorescu államtitkár jelentek meg. A kongresszust Barbu Romulus, az oradeamarei (nagyváradi) kereskedelmi és iparkamara elnöke nyitotta meg. Az elnöki megnyitó után Mosoiu miniszter és Cristodorescu államtitkár szólaltak fel. Dr. Bucico Coriolan, oradeamarei polgármester a város nevében üdvözölte a kongresszus résztvevőit. A kongresszus Cerkez Istvánt, a Gyár-iparosok Szövetségének elnökét a kongresszus elnökévé választotta. Indítványozta ezután, hogy a

kongresszus fáviritilag hódolatát fejezze ki az uralkodónak. Délben egy órakor a kereskedelmi és iparkamara nagy bankettet adott a katolikus körben. Délután félötörkor folytatták a kongresszust, amely a késő esti órákig tartott és azon rendkívül nagyfontosságú kérdések kerültek tárgyalásra.

= Nyugdíjkifizetések. Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatósága szeptember hónapban a következő sorrendben fizeti ki a nyugdíjakat: 10.-én tanítók, 11. és 12.-én polgári nyugdíjasok, 13.-án katonatisztek, 15. és 16.-án vasutas nyugdíjasok.

= Arad tűzifa ellátásának nagy lendületét jelentő vállalkozás létesült a városban. A Mairovitz fatermelő-cég a Radnai-ut 55. szám alatti telkén egy iparvasúttal ellátott tűzifa telepet rendezett be, amelyet gőz-

üzemű favágó és aprító gépekkel rendezett be és így fővárosi mintára a leggyorsabb és legolcsóbb faaprítási munkát végzi. Az 1863. óta fennálló régi aradmegyei cég ezáltal bekapcsolódik a város tűzifaellátásába és ez a közönségnek jelentékeny előnyt jelent.

= Aradiak a cluji kereskedőkongresszuson. A Sfátul aradi csoportja elhatározta, hogy delegátusokkal képviselteti magát a 11.-én kezdődő cluji kongresszuson.

MULATSÁG

— Az aradi szabómunkások vígjalmi bizottsága szept. 14.-én délután 3 órai kezdettel reggel 6 óráig a liget egész területén nagyszabású szüreti mulatságot és bálát rendez.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Aradon a Victória nőikonfekció

üzlet külön helyiségeiben a Bul. Regele Ferdinand (Andrássy-tér) 24. szám alatt a legmodernebb felszereléssel külön mértékosztályt létesítettünk. — Miután hosszabb

párisi tanulmányutjáról

cégünk egyik belfeljárója **ösv. Engel Zsigmondné** hazaérkezett, módunkban van a francia divat legújabb modelljeivel és a varrásművészet leg-tökéletesebb alkotásaival a hölgyközönség rendelkezésére állani. — A pazarul berendezett angol-francia mértékosztályunkat, külön próbatermel a mai napon megnyitottuk. Kérjük a hölgyközönség szives pártfogását: 15180

Kurták Mihályné.

Szőnyegek, ablontakarók, asztal-ágygarnitúrák a legjutányosabban beszerezhetők:

Lissem Sándor

confectió és női-divat üzletében Arad Piata A. lánca (Szabadság-tér) 2

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Figyelem!! Új szálloda Brádon! Megnyitott a „Transsilvania” szálloda

(Brád, Hunvadmegye.) 5189
Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű utazó közönséget, valamint a t. kereskedelmi utazókat, hogy a mai kornak megfelelő, legmodernebbül berendezett szállodám szeptember elsején megnyitottam. Iszletes ételokről tisztán kezelt italokról gondoskodva van. Szives pártfogást kérek.

Oana Péter

szálloda és vendéglő tulajdonos, Brád.

URANIA mozgószínház

Repriz!

Seeliger Gerhardnak, „Voss Péter, a milliók tolvaja” című világhírű regénye filmen.

Főszerepben: **Harry Liedtke.**

A névtelen ember.

Monumentális kalandorfilm 6 részben, 30 felvételben.

3 részben kerül bemutatásra.

I.—II. rész egyelőadásban 10—11.

szombat, csütörtök

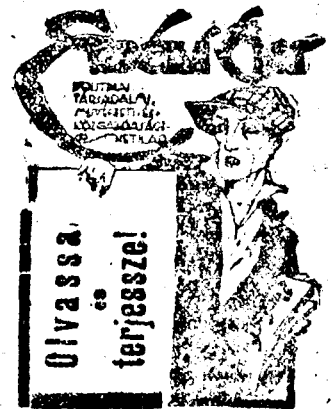
III—IV. rész egyelőadásban 12—13.

péntek, szombat

V—VI. rész egyelőadásban 14—15.

vasárnap, hétfő

Főszerepben: **Harry Liedtke, Huszár Károly (Puffy) Christian Mady és Kaiser Titz-Erik.**

Legjobb diáksapka

kapható.

WURZEL TESTVÉREK

ARAD, Piata Plevnei (Arpád-tér) 2. sz. Ugyanott javításokat is elfogadunk.

Ha szép akar lenni,

Kulka-féle Lillomtel-erőmet, Lillomtel-szappant és Lillompudert.

Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas”-hoz, Timişoara, Szt. György-tér. 597

HASZNALT nyitott és üvegezett üzleti állványok, ugyancsak kizárólag asztalok (pultok) jutányos áron eladóak. 5120

Czirkál,
butortálat Bul. Reg. Ferdinand 37. Arad

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Különleges gyermekfelvételek, női- és férfi portralt, levelezőlapok, utlevélképek a legmodernebb kivitelben készülnek Bornstein photo-salonjában ARAD, (új Neuman-ház)

Őszi felöltő és ruha újdonságok legolcsóbb bevásárlási forrása **Julia PLESZ Gyula** központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3. (Vörösmariy-u) a színház hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia mártékoszlály. Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztnek fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

DRAGAM! Fényképes leveled van „Darányi” jellegén, sürgősen vedd át! 5149

Házasság.

NŐSÜLNE: harmincegyéves földbirukos. Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

Alkalmazás.

SZAKACSNO, valamint szobaleány jó bizonyítvánnyal uricsaládhoz szeptember 15-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 709

TANULÓK felvétetnek Komjáthy lakatosmesternél, Str. Episcopul R. Ciorgariu Arad (Vécsey-ucca) 11. 4015

TANULÓ ellátással (étkezés) felvétetik. Arad, Schwarz János fűszerüzletében Arad, Calea Bihorului 2. 5098

OKLEVELES gyermekvédő nyugalmazott tisztviselő leánya csecesemő gondozását vállalná vidéken feltétlen uri családdal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5128

JÓZANÉLETŰ Fómolnárt keresek Gyóroki új malomban. 5118

HAT középiskolát járt fiatalember állást keres. Szíves megkeresést „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 5119

ÜGYES önállóan dolgozó varróleány francia munkához azonnal felvétetik. Bakács szalon Arad Str. Bratianu 13. 5107

BIZTOSITÉKKAL rendelkező ur jól jövedelmező állást nyerhet. Genius Arad Str. Bratianu 19. 5135

KERESÜNK mielőbbi belépésre vezető állásba nagy gyakorlatú biro adjutáló nőt ki e minőségben hosszabb ideig működött. Járásbeli ajánlatokat eddigi működésének megjelölésével kérjük. Flora Likörgyár Arad. 5117

KERESÜNK elsőrendű gyalumestert, aki nagy Bolyndor gyalugéppel már dolgozott és a lédamanipulációban is járatos. Ajánlatok a kor, eddigi működés és fizetési igények megjelölésével az Unió Erdőipar ghimesfageti üzemezetőség címére intézendők. 5145

KIFUTÓ leány azonnalra felvétetik Braun cipőszalonjába Arad főpostával szemben. 18015

FÉRFI Ssabóságédek a confectio szabóságához gépmunkára felvétetnek. Mészözer ruhagyár. Arad Str. Muresianu 7-9. 10118

PAPLAN munkás felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5150

CSOMAGOLÓ leányokat felvesz Victor Barthmes cukorkagyár, Arad, Strada Nicu-Filipescu (Flórián-u.) 40. sz. 5158

SZOBALÉANYT becsületest keresek. Schuak Hermann Arad, Színház-épület I. em. 5142

ÜGYES kifutó fiu felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében. Arad. 15087

JÓ bizonyítványokkal rendelkező szakacsnot és szobalányt keresek szept. 15-re. Cim Wiesel Jenő, Arad, Strada Seminarului (Sina-ucca) 1b. 5089

MINDENES főzőnő és szobaleány felvétetik. Ingusznál. Arad, Strada Caragiale 17. (Csiky Gergely-u.) 15087

EGY fiatal nő házakhoz napszamba ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5153

JOB leány szobaleánynak és mindenes főzőnő felvétetik Arad, Bul. Dragalina (Apponyi ut) 14. sz. I. em. 5152

HÁZMESTER megbízható és főzni tudó mindenes felvétetik. Arad, Str. Consistorului 29. 5143

Lakás.

KELLEMES butorozott szoba uricélynak olcsón kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5057

Vétel és eladás.

ARADI izr. nagytemplomban elsőrendű férfi és női ülés eladó. Cim Arad, Bulv. Dragalina (Apponyi-ut) 4. 5148

ELADÓ jó karban levő gyermek ágy matraccal nagy üstház zománcozott üsttel, szoba hinta, gyermek járó szék, vas-kályha, lámpa. — Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 900

EZÜSTNYELŰ EBENFA BOT, bőrutazótáska, ékszerek, szőnyegek, csillárok, fiu kabátok, disztárgyak, Biedermayer szék, szekrények, kredenz, trimó, lünetaszék, fotelek, tükör, könyvszekrények, íróasztalok, asztalok, puffok, majolika asztalka, mozdó, antik török schal, schalon terítők, kézimunkastore, konyha ruhák, ágyhuzatok, Gramofon 18 lemezzel stb. eladók. Arad Str. Consistorului 12. (Batthyányi-ucca) I. em. jobb. 1000

HORDOK alá ászokfák, gerendafák eladók. Arad, Minorita épület ajtó 8. 5139

HASZNALT Betegtolókoosi megvételre keresetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5140

HÁROMEZER kilogramot mérő új hidmérleg, továbbá járgányos szalmaprés eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. Arad. 15087

4x3 MTR. Argaman szőnyeg eladó. Cim Weiszné Arad Bulv. Dragalina (Apponyi-ut) 4. 5156

HALÓSZOBA, ebédlő, szalagarnitura és egyéb butor eladó. Arad Str. Consistorului (Batthyányi-u.) 20. Singer. 5157

Aranyért, ezüstért Reiner József fizet a legtöbbet, óra, ékszer üzlete Aradon, a Lutheránus templom mellett.

BIZOMÁNYBA VESZEK complete szobaberendezéseket, butorokat darabszámra, szőnyegeket, ezüst, mü, antik, bronz és disztárgyakat, ékszereket, festményeket, fehérműveket, szőrméket stb. — Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca.) I. em. jobb. 1000

LEGJOB hajápoló szerek Margit petrol, Margit Schampo, Petrosafrol szappan. Dr. Földes gyógyszerár. Arad. 14134

HASZNALT, de jókarban levő rövid vagy hosszú zongorát megvételre keresek gyártmány és ár megjelölésével alábbi címre: Arad Str. Tämpá 12-14. (Darányi-ucca) 5129

KÉTSZEMÉLYES tiszta erős sezlón eladó Arad Str. Episcopul Radu 23. (Magyar-ucca) 5131

MIKROSKOP, orvosi szék, fotografáló gép eladó. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5122

EGY használt de jókarban levő billardasztalt keresek megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5123

NAGY Singer szabó-gép és eső-prés 35-46 mm. eladó. Arad Str. Budai Deleanu 8. Mosotzi-telep. 5124

SZERÉNY tvegajtókkal irodába vagy könyvszekrénynek eladó. Arad Bulev. Reg. Ferdinand 50. I. 8. 5137

HASZNALT pálinkás hordók, valamint puhafa kádak, jutányos árban kaphatók. — Ugyanott 2 pálinkafőző üst, törkölynek és keverő készülékkel eladó, esetleg vámfőzésre kiadó. Alcovina Caransebes. Telefon 52. 5147

UJ balkaros cipész varrógép eladó. Arad Str. Vincetin Babes 1. szám. 5151

MUZSAY-nál Aradon

gummikabát... Lei 960.—
double raglán „ 2450.—
téli felöltő ... „ 2250.—

4941

Ingatlan.

STR. ROMANULUI 12 sz. (Zinyi-ucca) ház felerészben eladó. Bővebbet Arad Str. Episcopul Radu 23. Magyar-u.) Háztulajdonosnál. 5152

HÁROM-NÉGY szobás magánházak szép kerttel, elfoglalható lakásokkal olcsón eladók. — Bővebbet Wallinger irodában. Arad. 15087

Magánházat, nagyjövendelmű bérházat, földet, malmot bérbe és eladásra közvetít „ARGUS” Arad, Str. Emlaescu I.

Üzletok.

VILÁGOS nagy műhely átvethető Értekezni Arad, Str. Consistorului 29. 5144

KERESEK jóforgalmu fűszer- és koresmáüzletet lakással, több évre szóló szerződéssel bérben. Ajánlatokat „Kereskedő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatal kérék. Ügynökök kizárva. 5156

Oktatás.

ZONGORAOKTATÁST jutányosan vállalok. Kezdőknek, haladóknak, Arad Str. Baritiu (Rákoczy) 29. 5144

Ellátás.

EGY-KÉT iskolás fiu vagy leány uricsalánál teljes ellátásra felvétetik. Arad Str. Cuza Voda 3. (Tökoly Imre-ucca) 5138

KISEBB tanulókat teljes ellátásra, méltányosan vállalunk. Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5121

TELJES ellátást kaphat belvárosban uricsalánál egy-két fiatalember, vagy diák. Cim Wallinger hirdetőjében. Arad. 15087

ISKOLAI TANULÓKNAK. Teljes ellátást ad egy magányos házaspár. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5141

Főútvonalon

vasúthoz egészen közel fekvő magas földszintes uriház, elfoglalható parkettás 3 szobás, zárt folyosós lakással, egész ház alatt pincével, parkirozott udvar, nagy gyümölcsös-kerttel, ipartelepnek, irodának igen alkalmas. ELADÓ. — Megbízott:

„Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben.

Belvárosban

uri kis magánház, elfoglalható 4 szoba, 2 konyhás lakással, 480,000 Lejért sürgősen eladó. Megbízott:

„Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben

Eladók:

Str. Grivicői (Miklós-u.) 114. számú kétszobás magánház 60.000, — Miclăcanoun Str. Alexandru 2. számú négy-szobás magánház 150.000 Lejért. Bővebbet: Wallinger Irodában Arad.

Üzlethelyiség

főtéri sarokházban nagy ki-rakattal, 30,000 Lejért eladó. Megbízott: „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben. 16050

Hotel und Restaurant

vollständig eingerichtet in allerbesten Zustande das erste Geschäft der Stadt wegen anderweitiger unternehmung sehr :: günstig ::

Zu verkaufen.

— Nätiges kapital 1 million Lej. — Näheres unter ohiffre „Lugos” bitte in die adm. der Aradi Közlöny 5125

I. Váradi női szabó-salon, Arad, Str. Russu Sirianu 3. (Aulich Lajos-ucca) készít a legújabb angol- és francia modellek szerint sport-, uccai- és estélyi ruhákat. 5162

Nászajándékok, disztárgyak, órák, briliáns és aranyárúk legolcsóbban beszerezhetők: „CASA DE CEASURI SI BIJUTERIE” (-) F E I N E R, Arad, Strada Bratianu No. 3. (-)